הִלְכוֹת שַׁבָּת סִימָן שא

ט שֶׁבַּלֵּי הַלֶּקֶט (סי׳ קו) בְּתַחְלְתוֹ. י שָׁם בְּסוֹפוֹ מֻחְמָר וְכֵן כָּתַב הָאֲגוּר (סי׳ תמא). כ שַׁבָּת (קמ״ו) [קל״ט] (ע״ב). ל לְפָרוּשׁ הַתּוֹסָפוֹת (שם ד״ה צ״צ) וְרַמַּב״ם פֶּרֶק י״ט (ה״כ). מ צִיצִיתָיו לְעֵיל בְּסִימָן י״ג (אות ג).

מַפְסִיק בֵּינֵיהֶם. הַגָּהָה: (קלג) וְיֵשׁ אוֹסְרִים (ל) שְׁתֵּי חֲגוֹרוֹת (קלד) זֶה עַל זֶה, אֶלָּא אִם כֵּן מַלְבּוּשׁ מַפְסִיק בֵּינֵיהֶם (אור זרוע (סי״ב סי׳ פד) ותוספות (נט: ד״ה תרי) ומרדכי פרק במה אשה (סי׳ מז)), (קלה) וְכֵן רָאוּי לִנְהֹג. וּמֻתָּר לִלְבֹּשׁ (קלו) שְׁנֵי כוֹבָעִים זֶה עַל זֶה (אור זרוע (שם)), (קלו) וְכֵן שְׁנֵי אַנְפִּילָאוֹת (אגור (סי׳ תמ)): לז מֻתָּר לָצֵאת בְּשַׁבָּת (קלח) בְּבָתֵּי יָדַיִם (קלט) הַנִּקְרָאִים גוּאנְטֶי״ש. וְיֵשׁ מִי שֶׁמַּחְמִיר לְהַצְרִיךְ * שֶׁיִּתְפָּרֵם מֵעֶרֶב שַׁבָּת בְּבָתֵּי יָדַיִם שֶׁל מַלְבּוּשָׁיו, (קמ) אוֹ שֶׁיִּקְשְׁרֵם בָּהֶם בְּקֶשֶׁר שֶׁל קַיְמָא * יָפֶה, (לו) (קמא) וְרָאוּי לָחוּשׁ לִדְבָרָיו: לח [*] כְּהִיוֹצֵא בְּשַׁבָּת בְּטַלִּית שֶׁאֵינָהּ מְצֻיֶּצֶת (קמב) כְּהִלְכָתָהּ, (קמג) חַיָּב, מ מִפְּנֵי שֶׁאוֹתָם הַחוּטִים חֲשׁוּבִים הֵם אֶצְלוֹ, (קמד) * וְדַעְתּוֹ עֲלֵיהֶם עַד שֶׁיְּשַׁלִּים וְיַעֲשֵׂהוּ צִיצִית. נוְאִם הִיא מְצֻיֶּצֶת כְּהִלְכָתָהּ, (קמה) אַף עַל פִּי שֶׁאֵין בָּהּ תְּכֵלֶת מֻתָּר

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

לח [בשו״ע] הַיּוֹצֵא בְּשַׁבָּת בְּטַלִּית כו׳ וְאִם הוּא מְצֻיֶּצֶת כו׳. עַיֵּן בְּתִשְׁובַת הָרִי״ף סִימָן רצ״ט, וּבְזֹקֶן אַהֲרֹן סִימָן קל״ד, וּבְתִשְׁובוֹת רַדְבַּ״ז דְּפוּס פִּיוּרְדָא (ח״ג) סִימָן תרי״ח, שֶׁיֵּשׁ לְהֶקֵל לָצֵאת אֲפִלּוּ בְּלֵיל שַׁבָּת, כְּיָון שֶׁזֶּה דֶּרֶךְ מַלְבּוּשׁוֹ בְּחֹל כו׳, עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן בְּשַׁעֲרֵי אֲרִיֵה סִימָן נ״ח, בְּנִפְקָא לוֹ צִיצִית בְּרְשׁוּת הָרַבִּים וְחַבְרוֹ רוֹאֶה, חַיָּב לְהַגִּיד לוֹ שֶׁיִּפְשְׁטֵהוּ

בְּאוּר הֲלָכָה

לז * שֶׁיִּתְפָּרֵם וְכו׳ אוֹ שֶׁיִּקְשְׁרֵם בָּהֶם בְּקֶשֶׁר שֶׁל קַיְמָא. עַיֵּן בְּט״ז (ס״ק כו) שֶׁהִקְשָׁה, דִּכְשֶׁיִּהְיוּ תְּלוּיִים עַל יְדֵי קֶשֶׁר וְלֹא יִהְיוּ עַל יָדוֹ הֲרֵי יֵשׁ מַשּׂוֹי עָלָיו, וּמַה יּוֹעִיל לוֹ בְּמָה שֶׁהוּא קָשׁוּר, דְּהָא וַדַּאי לֹא בָּטֵל אַגַּבֵּיהּ דְּבָגֶד וְכו׳. וּבְבָאוּר הַגְּרָ״א הִקְשָׁה בְּיוֹתֵר מִזֶּה דְּאָפְלוּ תְּפִירָה מַאי מְהַנֵּי, מַאי שְׁנָא מִטַּלִּית שֶׁאֵין מְצֻיֶּצֶת וְכְיוֹצֵא, וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב בְּסָעִיף ל״ח וְסָעִיף ל״ט. וְרָאִיתִי בְּאֵלִיָּה רַבָּה (ס״ק סו) שֶׁתֵּרֵץ דְּכֵיוָן שֶׁקּוֹשֵׁר בְּקֶשֶׁר יָפֶה מִיחֲזֵי כְּבֵית יָד אֹרֶךְ וְאֵין עַל זֶה שֵׁם מַשָּׂא, וּלְהָכֵי מְהַנֵּי. וְעוֹד רָאִיתִי בְּסֵפֶר נַהַר שָׁלוֹם (ס״ק כא) וְכֵן בְּתוֹסֶפֶת שַׁבָּת (ס״ק סט) שֶׁכָּתְבוּ, דְּאַף אִם בְּעֹדֶל יָדֵי קְשִׁירָה בְּרוּחַ אֵינוֹ בָּטֵל לְגַבֵּי הַבָּתֵּי יָדַיִם, מִכָּל מָקוֹם הָא לְעֵת עַתָּה לְבוּשׁ בְּזֶה דֶּרֶךְ מַלְבּוּשׁ, וְרַק מִשּׁוּם חֲשָׁשָׁא דְּשָׁמָא יִצְטָרֵךְ לְהַסִּירָם וְיֵרִיאֵם בְּיָדוֹ, וְכֵיוָן שֶׁהֵם קְשׁוּרִים, אַף אִם יוֹצִיא יָדוֹ מֵהֶם לֹא יִפְּלוּ לְגַמְרֵי דְּיִנְחוֹשׁ שֶׁמָּא יִשָּׁלֵם בְּיָדוֹ, רַק שֶׁיִּהְיוּ תְּלוּיִים עָלָיו, וְהֵנִי שְׁלֹא כְּדֶרֶךְ הוֹצָאָה וּפְטוּר, וְלָכֵן לֹא גָּזְרִינַן בָּזֶה. [וְאַף עַל גַּב דְּלִפְלִי זֶה גַּם בְּקֶשֶׁר שֶׁאֵינוֹ שֶׁל קַיְמָא הֶיָה רְאוּי לְהַתִּיר, דְּהוּ לֵיכָא חֲשָׁשָׁא דְּשָׁמָא יוֹצִיאוּ בְּיָדוֹ, אֲפָשֵׁר דְּחָשְׁשׁוּ שֶׁמָּא יַתִּיר הַקֶּשֶׁר, כְּמוֹ שֶׁהֵבִיא הַפְּרִי מְגַדִּים (משׁ״ז ס״ק כה). וְט״ז וְהַגְּרָ״א דְּלֹא נִיחָא לְהוּ דְּתַרְוִיץ זֶה, מִשָּׁמַע דְּסְבִירָא לְהוּ דְּדֶרֶךְ הוֹצָאָה הוּא:

* יָפֶה. וְהוּא הַדִּין דְּמֻתָּר לְחַבְּרָם בְּקַרְסִים [אֵלִיָּה רַבָּה (ס״ק סו)]:

לח * וְדַעְתּוֹ עֲלֵיהֶם עַד שֶׁיְּשַׁלִּים. וְהוּ דַּעַת הָרִאשׁוֹנִים, דְּמִקְרֵשֵׁי מֵה שֶׁאָמַר בַּגְּמָרָא (קלט:) הֲנֵי חֲשִׁיבֵי הֵינוּ מִשּׁוּם דְּדַעְתּוֹ לְהַשְׁלִים. וְעוֹד יֵשׁ הַרְבֵּה

בְּאֵר הֵיטֵב

הַגָּבָּה, עַיֵּן סִימָן ש״י סוֹף סָעִיף ד׳: לז (ל) שְׁתֵּי חֲגוֹרוֹת. וְאִם צָרִיךְ לָהֶם שָׁרִי. ט״ז (ס״ק כה): לז (לו) וְרָאוּי לָחוּשׁ. וְעַכְשָׁו נָהֲגוּ לְהָקֵל, כֵּיוָן שֶׁאֵין לָנוּ רְשׁוּת הָרַבִּים, וְטוֹב לְהַחְמִיר. בַּ״ח (סט״ז). וְכָתַב הַשַּׁ״ז (ס״ק כו), וְנִרְאֶה לִי דְּדַוְקָא בְּהַעְנִטְשִׁ״ךְ יֵשׁ חֹשֶׁשׁ זֶה, דִּכְשֶׁצָּרִיךְ לְהוֹצִיא יָד אַחַת מֵהֶם, אָז נוֹשֵׂא אֶת

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

שׁוּם הֶנְאָה בָּזֶה, אֲפִלּוּ הָכִי לֹא מִחֲזֵי כְּמַשּׂוֹי, (קסד) כֵּיוָן דְּדֶרֶךְ מַלְבּוּשׁ הוּא: (קלג) וְיֵשׁ אוֹסְרִים שְׁתֵּי חֲגוֹרוֹת. וְלֹא דָּמֵי לְשָׁנֵי מַלְבּוּשִׁים שֶׁדַּרְכָּן אָדָם לִלְבֹּשׁ אוֹתָן מִפְּנֵי הַקֹּר, אֲבָל תְּרֵי חֲגוֹרוֹת מַה הֶנְאָה יֵשׁ וְאֵין דֶּרֶךְ לַחֲגֹר, וּמַשּׂוֹי הוּא. (קסה) וּמִשְׁמַע בַּפּוֹסְקִים דְּלִכְלֵי עָלְמָא אֵין אִפּוּרוֹ אֶלָּא מִדְּרַבָּנָן, כֵּיוָן שֶׁעַל כָּל פָּנִים דֶּרֶךְ לְבִישָׁה הוּא, אֶלָּא דְּאָסוּר מִשּׁוּם דְּמִחֲזֵי כְּמַשּׂוֹי. (קסו) וְכָל שֶׁכֵּן לַחֲגֹר פַּאצַיילְקְ״ע עַל הַחֲגוֹרָה, דְּאֵין דֶּרֶךְ לַחֲגֹר בְּכָךְ, דְּאָסוּר. וְהַחַיֵּי אָדָם (ח״ב כלל נו נשמת אדם סק״ב) כָּתַב, דְּבָזֶה אֲפִלּוּ לְדָעָה רִאשׁוֹנָה אָסוּר, דְּכֵיוָן שֶׁאֵין דֶּרֶךְ לַחֲגֹר בָּזֶה בְּחֹל, מִנְכַּר לְכֹל שֶׁמְּצָרֵם לְהוֹצִיא, וַאֲפִלּוּ בְּכַרְמְלִית אָסוּר. וּבְטַ״ז סָעִיף קָטָן י״ד נָתַן עֵצָה, שֶׁיְּחַבֵּר רֹאשׁ הַפַּאצַיילְקְ״ע בְּרֹאשׁ הַחֲגוֹרָה בַּעֲנִיבָה דְּאָז יִהְיֶה נִרְאֶה כַּחֲגוֹרָה אֲרֻכָּה, וַיַּחְגֹּר גַּם בְּהַפַּאצַיילְקְ״ע, וּלְפִי הַמְּבֹאָר לְקַמִּיהּ יָכוֹל לַחֲגֹר אֶת הַפַּאצַיילְקְ״ע עַל יְדֵי הָפְסֵק מַלְבּוּשׁ, דְּהֵינוּ אִם הַחֲגוֹרָה הִיא לְמַעְלָה, יַחְגְּרֶנָּה עַל הַמִּכְנָסַיִם, (קסו) אֲבָל אָסוּר לְקַשֵּׁר אֶת הַמִּטְפַּחַת סְבִיב הָרֶגֶל, שֶׁאֵינוֹ דֶּרֶךְ מַלְבּוּשׁ כְּלָל, אֶלָּא יַעֲשֶׂה כַּנַּ״ל, אוֹ יִכְרֹךְ אוֹתָהּ סְבִיב הַצַּוָּאר (קסח) בְּדֶרֶךְ מַלְבּוּשׁ: (קלד) זֶה עַל זֶה. וְהֵיכָא שֶׁנּוֹהֲגִין לַחֲגֹר אוּנְטֶע״ר גַּארְטֶי״ל וְאִיבֶּע״ר גַּארְטֶי״ל, דְּהֵינוּ הַתַּחְתּוֹן אֵין נָאֶה וְהַשֵּׁנִי נָאֶה, וְעוֹשִׂין כֵּן שֶׁהוּא טוֹב לַחֲגֹר בַּשֵּׁנִי עַל הָרִאשׁוֹן, אוֹ שֶׁהַשֵּׁנִי הוּא קָצָר, (קסט) שָׁרִי [פְּרִי מְגַדִּים (משׁ״ז ס״ק כה)], וְכֵן בְּחַיֵּי אָדָם (שם) מִצְדַּד דְּאֵין לִמְחוֹת בָּזֶה בְּמְדִינוֹת שֶׁנּוֹהֲגִין כֵּן. (קע) כָּתְבוּ הָאַחֲרוֹנִים, דְּמַה שֶּׁנּוֹהֲגוֹת קְצָת נָשִׁים לַחֲגֹר בַּחֲגוֹרָה, וְעוֹד חוֹגְרִין בַּחֲגוֹרָה עַל הַבֶּגֶד הָרָחָב וְהַשֵּׁנִי עַל הַבֶּגֶד הָרָחָב מִן הָאָרֶץ, וְעוֹשִׂין כֵּן שֶׁלֹּא יִתְלַכְלְכוּ הַבֶּגֶד בְּעֵת שֶׁיֵּשׁ טִיט וָרֶפֶשׁ, גַּם כֵּן שָׁרִי, כֵּיוָן שֶׁצָּרִיךְ הוּא לְכָךְ: (קלה) וְכֵן רָאוּי לְנָהֹג. עַל כֵּן שֶׁלָּא״ךְ מַאנְטֶי״ל שֶׁתְּפוּר בּוֹ הֲמֶיְנָא, אִם רוֹצֶה לַחֲגֹר חֲגוֹרָה עַל הַשֶּׁלָּא״ךְ מַאנְטֶי״ל, יַתִּיר הֲמֶיְנוֹ הַתָּפוּר בּוֹ. וּמִכָּל מָקוֹם לֹא הֲוֵי מַשּׂוֹי, דְּבָטֵל הוּא לַבֶּגֶד אַחֲרֵי שֶׁתָּפוּר בּוֹ, וּכְדִלְעֵיל בְּסָעִיף כ״ג, מַה שֶּׁאֵין כֵּן אִם יַחְגֹּר בִּשְׁנֵיהֶם, הֲוֵי חֲגוֹרָה כְּמַשּׂוֹי [פְּרִי מְגַדִּים (משׁ״ז ס״ק כה)]: (קלו) שְׁנֵי כוֹבָעִים. שֶׁכֵּן דַּרְכּוֹ בְּחֹל, לְשׁוּם כּוֹבַע גָּדוֹל עַל גַּבֵּי כּוֹבַע קָטָן [אוֹר זָרוֹעַ]: (קלו) וְכֵן שְׁנֵי אַנְפִּילָאוֹת. עַל כָּל רֶגֶל, (קעח) דְּהֲוֵי כִּשְׁנֵי סַרְבָּלִים: לז (קלח) בְּבָתֵּי יָדַיִם. וְהַטַּעַם, (קעט) שֶׁהֵם מַלְבּוּשׁ גָּמוּר שֶׁעֲשׂוּיִין לְהָגֵן מִפְּנֵי הַקֹּר. וְיֵשׁ מִי שֶׁמַּחְמִיר הוּא (קעט) מְשׁוּם דְּלִפְעָמִים צָרִיךְ לְמַשְׁמֵשׁ בְּיָדָיו לְהָסִיר מִמֶּנּוּ כְּנָה אוֹ פֵּרְעוֹשׁ הָעוֹקְצָתּוּ, וְחִישִׁינַן שֶׁמָּא יִשְׁכַּח וְאָתֵי לַאֲתוּיֵי אַרְבַּע אַמּוֹת בִּרְשׁוּת הָרַבִּים: (קלט) הַנִּקְרָאִים גוּאנְטֶי״שׁ. זוֹ הִיא מַה שֶּׁאָנוּ קוֹרִין הָעְנְטְשִׁיךְ, אֲבָל מַה שֶּׁאָנוּ קוֹרִין אַרְבִּי״ל שְׁתוּחַב בּוֹ שְׁתֵּי יָדָיו, דַּעַת הַטַּ״ז (ס״ק כו) דְּשָׁרֵי לְכָל עָלְמָא, דְּהָכִי שׁוּב לֵיכָּא לְמֵחַשׁ שֶׁמָּא יְסִירֶנּוּ מִיָּדוֹ, דְּאַף אִם יַעֲשֶׂה כָּךְ הֲרֵי הוּא לָבוּשׁ לְיָדוֹ הַשֵּׁנִית, וְלֹא מִקְרֵי מַשּׂוֹי. (קעז) וְיֵשׁ דְּסָבְרִי לְהוּ דְּאַדְּרַבָּה זֶה חָמִיר טְפֵי, שֶׁבְּקַל נוֹפֵל מִיָּדוֹ וְאָתֵי לַאֲתוּיֵי אַרְבַּע אַמּוֹת. וְעוֹד שֶׁרְגִילִין לְשָׂאתוֹ לִפְעָמִים כָּךְ בְּיָד. וְעַל כֵּן לְפִי מַה שֶּׁכָּתַב הַשַּׁלְחָן עָרוּךְ דְּרְאוּי לָחוּשׁ גַּם בָּזֶה [פְּרִי מְגַדִּים (משׁ״ז ס״ק כו)]: (קמ) אוֹ שֶׁיִּקְשְׁרֵם וְכו׳. דְּתוּ לֵיכָא לְמֵחַשׁ שֶׁמָּא יוֹצִיאֵם בְּיָדָיו: (קמא) וְרָאוּי לָחוּשׁ לְדִבְרָיו. (קעה) וְעַכְשָׁיו נָהֲגוּ לְהָקֵל, וְאָפְשָׁר מִשּׁוּם דְּכֵיוָן שֶׁלְּהַרְבֵּה פּוֹסְקִים אֵין לָנוּ רְשׁוּת הָרַבִּים מִדְּאוֹרַיְתָא בְּזֶמֶן הַזֶּה דְּנָגוּר דֵּילְמָא אָתֵי לַאֲתוּיֵי, וּמִשְׁמַע מִדִּבְרֵי (קעו) הָאַחֲרוֹנִים, דְּאַף שֶׁאֵין לְמֵחוֹת בְּיַד הַמְקִילִין, מִכָּל מָקוֹם רָאוּי לְכָל בַּעַל נֶפֶשׁ לְהַחְמִיר: לח (קמב) כְּהִלְכָתָהּ. עַיֵּן בְּסִימָן י״ג סָעִיף א׳ בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה, שָׁם מְבֹאָר כָּל פְּרָטֵי הַדִּין הַזֶּה: (קמג) חַיָּב. לֹא בְּשִׁבְיל הַטַּלִּית, דְּאַף עַל גַּב דְּאֵינוֹ מְקַיֵּם עֲשֵׂה דְּצִיצִית, מִכָּל מָקוֹם אֵינוֹ חַיָּב בְּשִׁבְיל זֶה מִחֲמַת שַׁבָּת, (קמד) דְּהָא מַלְבּוּשׁוֹ הוּא, אֶלָּא בְּשִׁבְיל הוֹצָאַת הַחוּטִין: (קמד) וְדַעְתּוֹ עֲלֵיהֶם. רְצוֹנוֹ לוֹמַר הִלְכָךְ (קמח) לֹא בָּטְלֵי אַגַּב הַטַּלִּית כְּמוֹ דְּבָטְלֵי הָרְצוּעוֹת לְגַבֵּי כְּלָה לְקָמָן בְּסָעִיף ל״ט: (קמה) אַף עַל פִּי שֶׁאֵין בָּהּ תְּכֵלֶת. דְּקַיְמָא לַן תְּכֵלֶת אֵין מְעַכֵּב אֶת הַלָּבָן:

שַׁעַר הַצִּיּוּן

בְּרַבִּים. וְהֵיכָא אֶפְשָׁר לוֹמַר דְּהַרַמְבַּ״ם לֹא קָאֲמַר רַבִּין וְדַקִּין כִּי אִם לְעִנְיַן כַּר וְכָסֶת, דְּכֵאִינָהּ דִּקָּה אֵין צוּרַת מַלְבּוּשׁ עָלֶיהָ כִּי אִם שֵׁם כַּר, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּלִבְדִין אֶפְשָׁר דְּכָל גַּוְנֵי שָׁרֵי, אֲבָל מִכָּסֶף מִשְׁנֶה מִשְׁמַע דְּמִשְׁנָה פֵּרוּשׁ הָרַמְבַּ״ם עִם פֵּרוּשׁ רַשׁ״י (קמו: ד״ה רב אסר), וְחַד דַּיְנָא אִית לְהוּ: לז (קמד) עֲיָרוּבִין צ״ה עַמּוּד ב׳. (קמה) סֵפֶר הַתְּרוּמָה (סי׳ רמ), וְהוּבָא בְּאֵלִיָּה רַבָּה (ס״ק סו) וּפְרִי מְגַדִּים (משׁ״ז ס״ק כה), וְכֵן מִשְׁמַע בַּעֲיָרוּבִין הַנַּ״ל. וְעַיֵּן בְּרַ״ן פֶּרֶק כָּל כְּתְבֵי (מה. ד״ה מתניתין) בְּמִשְׁנָה רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר שְׁמוֹנָה עָשָׂר כְּלִים, עַיֵּן שָׁם, מְשָׁמַע שָׁם מִנִּיהּ לְכָאוֹרָה דְּסִבְרִירָא לֵיהּ דְּהָוֵי דְּאוֹרַיְיתָא, וְיֵשׁ לְדַחוֹת: (קמו) פְּרִי מְגַדִּים (משׁ״ז ס״ק יד): (קמו) אַחֲרוֹנִים: (קמו) חַיֵּי אָדָם (ח״ב כלל נו ס״א): (קמו) לְכָאוֹרָה לְפִי זֶה, קַמָּרָא עַל גַּבֵּי הַמִּיָּנָא אַפַּאי אָסַר בְּגְּמָרָא, נַיְמָא דְּהָעֲלִיוֹן הוּא לְנוֹי שֵׁיֵּשׁ בּוֹ חוּטֵי זָהָב, אַף אֲפָשֵׁר דְּהָתָם לֹא הָיָה

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

לָצֵאת [בָּהּ] בְּשַׁבָּת (וְעַיֵּן לְעֵיל סִימָן י״ג): **לט** (קמו) [נ]כְּלָה (פְּרוּשׁ, יְרִיעָה כְּעֵין אֹהֶל) שֶׁיֵּשׁ בָּהּ רְצוּעוֹת שֶׁמּוֹתְחִין אוֹתָהּ בָּהֶם, מֵתָר לְהִתְעַטֵּף בָּהּ וְלָצֵאת לִרְשׁוּת הָרַבִּים, וְאֵין הָרְצוּעוֹת חֲשׁוּבוֹת כְּמַשְׁאוֹי, שֶׁמְּבֻטָּלוֹת אַגַּבָּהּ. [ס]הִלְכָךְ מֻתָּר לָצֵאת בִּרְצוּעוֹת (קמז) הַתְּלוּיוֹת בְּאַבְנָט אַף עַל פִּי שֶׁאֵין הַמְּנָעֲלִים קְשׁוּרִים בָּהֶם, דְּלֹא חֲשִׁיבִי וּבְטֵלֵי אַגַּב הָאַבְנָט. [ע]אֲבָל אִם הֵם (קמח) שֶׁל מָשִׁי, חֲשִׁיבִי וְלֹא בָּטְלִי, וְאָסוּר (קמט) אִם אֵין הַמְּנָעֲלִים קְשׁוּרִים בָּהֶם. וְהוּא הַדִּין [פ]לְכָל דָּבָר שֶׁנִּפְסַק מִן הַבֶּגֶד וְרָאשׁוֹ אֶחָד מְחֻבָּר, כְּגוֹן לוּלְאוֹת, וְאֵינוֹ חָשׁוּב, מֻתָּר לָצֵאת בּוֹ, וְאִם חָשׁוּב הוּא, (קנ) אָסוּר לָצֵאת בּוֹ: **מ** *)[צ]כּוֹבַע (קנא) שֶׁהוּא מִתְפַּשֵּׁט לְהַלָּן מֵרֹאשׁוֹ טָפַח, אָסוּר לְהַנִּיחוֹ בְּרֹאשׁוֹ אֲפִלּוּ בַּבַּיִת, (קנב) מְשׁוּם (לג) [לב] אֹהֶל: **מא** לָצֵאת בְּשַׁבָּת בְּכוֹבַע שֶׁבְּרֹאשׁוֹ

*) הַמַּגִּיד שָׁכַן עִקֵּר. (וּפִרְשׁוּ בְּתוֹסָפוֹת (שם) בְּשֵׁם רַבֵּנוּ חַנַנְאֵל (שם) בְּכוֹבַע חָזָק שֶׁאֵינוֹ נִכְפָּף).

נ שַׁבָּת קל״ט (ע״ב). ס שָׁם בְּתוֹסָפוֹת (ד״ה צִיצִית) וְהָרֹא״ש (פ״כ סי׳ ז). ע הָרֹא״ש שָׁם וְרַבֵּנוּ יְרוּחָם (נתיב יב) בְּחֶלֶק ה׳. פ טוּר בְּשֵׁם סֵפֶר הַמִּצְוֹת (סמ״ג ל״ת סה). צ שָׁם קל״ח (ע״ב) וְצִירוּבִין ק״ב (ע״ב) לְגִרְסַת רַבֵּנוּ תָּם (הובא בראש״ש שבת פ״כ סי׳ ג) וְכֵן כָּתְבוּ הַתּוֹסָפוֹת (עירובין שם ד״ה הא) בְּשֵׁם רַבֵּנוּ חֲנַנְאֵל (שבת שם ד״ה סיננא) וְהָרַמְבַּ״ם בְּפֶרֶק (כ״ט [כ״ב] הל״א) וְכֵן כָּתַב הָרַב

בְּאֵר הֵיטֵב

הַהֶעְנֵטְשׁי״ךְ שֶׁחָלַק בִּידוֹ הַשֵּׁנִית, וְיֵשׁ חֵשֶׁשׁ שֶׁיַּצְבִּיר אַרְבַּע אַמּוֹת, אֲבָל בְּעֶרְבִּי״ל שֶׁלָּנוּ שֶׁשְּׁנֵי הַיָּדִים מְתֻחָמִים בּוֹ, וְאַף אִם יַצְטָרֵךְ לְהוֹצִיא יָד אַחַת, הֲרֵי הָעֶרְבִּי״ל לְבוּשׁ לִידוֹ הַשֵּׁנִיָּה שֶׁעֲדַיִן בְּתוֹכָהּ, וְגַם לֹא חִישְׁנִין דִּילְמָא נָפַל, דְּהָא אוֹחֲזוֹ בְּיָדוֹ וְאֵין כָּאן חֵשֶׁשׁ כְּלָל. וּכְבָר נֶהֱגוּ לְהַקֵּל לֵילֵךְ בְּעֶרְבִּי״ל בְּכָל מָקוֹם, וְחָלִילָה לוֹמַר שֶׁכָּלָם יַעֲשׂוּ שֶׁלֹּא כַּדִּין. אֲבָל וַדַּאי בְּהֶעְנֵטְשׁי״ךְ רָאוּי לְזָהֵר כְּמוֹ שֶׁכָּתַב כָּאן וְרָאוּי לְחַשׁ וְכוּ׳, עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן בְּסֵפֶר פְּנֵי יְהוֹשֻׁעַ (ח״א) סִימָן ט״ז, שֶׁנָּטָה דַּעְתּוֹ לְהַתִּיר אֲפִלּוּ בְּהֶעְנֵטְשׁי״ךְ שֶׁהִיוּ כָּל אֶחָד בְּיָד אֶחָד, עַיֵּן שָׁם וְעַיֵּן בְּשִׁיבֵי כְנֶסֶת הַגְּדוֹלָה (הגב״י ס״ק כד): **מ** (נב) **אֹהֶל.** וּבְסָעִיף שֶׁאַחַר זֶה מֵירֵי שֶׁאֵין בּוֹ טָפַח. וְכוֹבַע שֶׁקּוֹרִין בְּרֶיטְלִי״ךְ בִּלְשׁוֹן אַשְׁכְּנַז, אַף עַל פִּי שֶׁמִּתְפַּשֵּׁט לְהַלָּן מֵהָרֹאשׁ טָפַח, מִכָּל מָקוֹם כֵּיוָן דְּאֵינוֹ קָשֶׁה וְנוֹפֵךְ לְמַטָּה אֵין בּוֹ חֶשֶׁשׁ אִסּוּר, וְהֵיכִי דְּאֶפְשָׁר לְמֵיעְבַּד לְכַתְּחִלָּה עֲבִיד (עולת שבת ס״ק סא). וְהַשְּׁז (ס״ק כז) כָּתַב עוֹד הַהֶתֵּר, מִשּׁוּם דְּלֹא מִתְכַּוֵּן רַק לְכִסּוֹי רֹאשׁוֹ, וּמִסְּתָם עַל כֵּן נִרְאֶה לִי דְּמִי שֶׁמְּצַעֲרִין אוֹתוֹ הַזְּבוּבִים בְּשַׁבָּת, וְהוּא אֵינוֹ לָבוּשׁ בְּבְרִיטְי״ל וּלוֹקֵחַ הַבְּרִיטְי״ל לְהָגֵן מִפְּנֵי הַזְּבוּבִים, דְּבָזֶה יֵשׁ אִסּוּר גְּמוּר, עַיֵּן שָׁם. וּמֻגָּן אַבְרָהָם (ס״ק נא) כָּתַב הַתֵּר אִם הַכּוֹבַע קָשֶׁה, שֶׁיְּנִיחֶנּוּ בְּשִׁפּוּעַ.

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

מֵעֲלִיו, וְאֵין נִדְחֶה מִפְּנֵי כְּבוֹד הַבְּרִיּוֹת. וְעַיֵּן לְעֵיל סִימָן י״ג (סק״ב) מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ בָּזֶה: **מ [לב] אֹהֶל.** עַיֵּן בָּאֵר הַיֵּטֵב. וְעַיֵּן בְּשו״ת פְּנֵי יְהוֹשֻׁעַ (ח״א) חֵלֶק אֹרַח חַיִּים סִימָן ט״ז, מֵהַגְּאוֹן מוֹרֵנוּ הָרַב רַבִּי מֵאִיר זַצ״ל אֲבִיו שֶׁל הש״ך בְּעִנְיַן הַבְּרִיטְלִי״ן, וּמְצַדֵּד גַּם כֵּן בְּסוֹף דְּבָרָיו לְהַתֵּר מִטַּעַם שֶׁרֹּחַב קָצָת וְיָכוֹל לְהַנִּיחַ, וְגַם מֵהַתְּחָלָה לֹא נַעֲשָׂה בְּשֵׁם אֹהֶל, עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן בְּשוּ״ת בֵּיהוֹדָה תְּנִינָא (או״ח) סִימָן ל׳ בְּעִנְיַן נְשִׁיאַת פֶּעֶנְעֶר״ל בְּשַׁבָּת, וְהוּא מַאֲהִיל עַל רֹאשׁ הָאָדָם, וְיֵשׁ לוֹ בַּיִת יָד וְקֶרֶסִים וּלוּלְאוֹת לְפָתְחוֹ וּלְסָגְרוֹ כִּרְצוֹנוֹ, וְכָתַב שֶׁאִם הוּא מַעֲרִיךְ מַעֲרֶב שַׁבָּת יֵשׁ לְדוֹן בּוֹ וְלוֹמַר שֶׁאֵין הוֹלְמָה לְמַה שֶּׁפָּלְפוּ לְעִנְיַן בְּרִיטְלִי״ךְ, דְּהָתָם אֵין בּוֹ תּוֹרַת אֹהֶל כִּי אִם כְּשֶׁמְּשִׁימוֹ עַל רֹאשׁוֹ, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּפֶעֶרְעֶטֶ״ל שֶׁהוּא עָרוּךְ מֵאֲתָמוֹל, וַעֲתָה כְּשֶׁמְּנִיחוֹ עַל רֹאשׁוֹ אֵינוֹ עוֹשֶׂה אֹהֶל חָדָשׁ. וְיֵשׁ לְדוֹן בּוֹ לְאִסּוּר וּלְהֶתֵּר, אַךְ כֵּיוָן שֶׁאֵינוֹ יוֹדֵעַ אִם עָרוּךְ מֵאֲתָמוֹל יֵשׁ לֶאֱסֹר בְּוַדַּאי מִדִּבְרֵנוּ מִשּׁוּם מַרְאִית עַיִן, וּבִפְרָט בְּדוֹר הַזֶּה דְּנָפְשֵׁי שַׁאֲנִין בְּנֵי

בְּאֵר הַגּוֹלָה

לט (קמו) **כְּלָה.** הוּא כְּעֵין טַלִּית שֶׁרָאוּי לְהִתְעַטֵּף בָּהּ, וְיֵשׁ בָּהּ רְצוּעוֹת תְּלוּיוֹת בָּהּ, (קנט) וְעַל יְדֵי הָרְצוּעוֹת מוֹתְחִין אוֹתָהּ בְּאֹהֶל. וְלֹא אָמְרִינַן, הֵךְ רְצוּעוֹת לָאו צָרְכָּךְ עִטּוּף הוּא, שֶׁאֵין הָרְצוּעוֹת עֲשׂוּיוֹת אֶלָּא לִנְטוֹתָהּ בְּאֹהֶל, וְהֶוְיָן מַשָּׂאוֹי בְּשָׁעָה שֶׁמִּתְעַטֵּף בָּהּ: (קמז) **הַתְּלוּיוֹת בְּאַבְנָט אַף עַל פִּי וְכוּ׳.** שָׁדְרָכָן הָיָה (קפ) לְקָשֵׁר רֹאשׁ הָרְצוּעָה הָאַחַת בְּמְנָעֲלִים וְלִמְתֹּחַ אוֹתָן לְמַעְלָה, וְרֹאשׁ הַשֵּׁנִי הָיָה קוֹשֵׁר בְּאַבְנָטוֹ, וּפְעָמִים שֶׁהוֹלֵךְ בְּלֹא מְנָעֲלִים כְּגוֹן בְּיוֹם הַכְּפּוּרִים אוֹ מִפְּנֵי רֹב הַחֹם, וְנִשְׁאָר הָרְצוּעָה תְּלוּיָה בְּאַבְנָטוֹ: (קמח) **שֶׁל מָשִׁי.** הֵינוּ הָרְצוּעוֹת. (קפו) וְאַבְנָט שֶׁתְּלוּיוֹ בִּשְׁתֵּי כְּמוֹ חוּטִין מְזֻהָבִים, לֹא שַׁיָּךְ כְּלָל לִדְיָן זֶה, דְּנוֹי דַּחֲגוֹרָה הוּא וְשָׁרֵי: (קמט) **אִם אֵין וְכוּ׳.** דְּאִם הָיוּ קְשׁוּרִים בָּהֶם, הֲוֵי בִּכְלַל תַּשְׁמִישׁ לְבֶגֶד, וּמֻתָּר בְּכָל גַּוָּנֵי: (קנ) **אָסוּר לָצֵאת בּוֹ.** שֶׁכֵּיוָן שֶׁאֵין מְשַׁמֶּשֶׁת כְּלוּם לַבֶּגֶד מֵחֲמַת שֶׁנִּפְסַק רֹאשׁוֹ אֶחָד, הֲרֵי הוּא מַשּׁוֹי, וְאֵינוֹ בָּטֵל לְגַבֵּי הַבֶּגֶד כֵּיוָן שֶׁהוּא חָשׁוּב. וְעַיֵּן בְּחַיֵּי אָדָם שֶׁכָּתַב דִּלְפִי מַה שֶּׁכָּתַב הַמְּחַבֵּר בְּסָעִיף ל״ח דְּחוּטֵי צִיצִית חֲשִׁיבֵי אַף עַל גַּב דְּהֵן חוּטִין בְּעָלְמָא מִפְּנֵי דַּעְתּוֹ לְהַשְׁלִים עֲלֵיהֶן, הוּא הַדִּין גַּבֵּי לוּלְאוֹת אֵימְתַי מֻתָּר לָצֵאת בָּהֶן כְּשֶׁאֵינוֹ חָשׁוּב, דָּוְקָא בְּשֶׁאֵין דַּעְתּוֹ לְהַשְׁלִים מִצַּד הַשֵּׁנִי. וְעַל כֵּן כָּתַב, דְּצָרִיךְ אָדָם לְזָהֵר כְּשֶׁנִּפְסַק לוֹ רְצוּעָה מֵרְצוּעוֹת בְּגָדָיו שֶׁקּוֹשֵׁר בּוֹ שְׁתֵּי הַצְּדָדִים וּמִצַּד אֶחָד נִשְׁאָר הָרְצוּעָה, וְכֵן זוֹג קֶרְסִים שֶׁנִּפְסַק קֶרֶס אֶחָד, אֲפִלּוּ שֶׁהֵן מְשִׁיחָה אוֹ חוּט בְּרֶזֶל בְּעָלְמָא וְאֵין חָשׁוּב כְּלָל אֶצְלוֹ הָרְצוּעָה וְהַקֶּרֶס, מִכָּל מָקוֹם אָסוּר לָצֵאת בְּאוֹתוֹ בֶּגֶד, כֵּיוָן שֶׁדַּעְתּוֹ לְהַשְׁלִים וּלְתַקֵּן צַד שֶׁנִּפְסַק וְזֶה יִשָּׁאֵר בִּמְקוֹמוֹ, וְאִם כֵּן הוּא חָשׁוּב אֶצְלוֹ וְאֵינוֹ בָּטֵל לַבֶּגֶד. וְאַף אִם אֵין דַּעְתּוֹ לְהַשְׁלִים עֲלֵיהֶם, אֲז כֵּיוָן שֶׁאֵין חָשׁוּב בָּטֵל לַבֶּגֶד, וּמֻתָּר לָצֵאת בּוֹ: **מ** (קנא) **שֶׁהוּא מִתְפַּשֵּׁט.** וְדָוְקָא (קפד) כְּשֶׁהָיָה הַשָּׁפָה שֶׁהוֹצִיאָה קָשֶׁה בְּיוֹתֵר וְאֵינוֹ נִכְפָּף, אֲז חָשׁוּב כְּמוֹ אֹהֶל, אֲבָל כְּשֶׁהָיָה (קפה) מְגֻמָּן אַבְרָהָם (ס״ק נא): (קפו) מְגֻמָּן אַבְרָהָם (שם). וְכָתַבְתִּי זֶה בְּשֵׁם

שַׁעַר הַצִּיּוּן

לט (קמט) רַשׁ״י (קלט: ד״ה וכסכסיה): (קפ) שֶׁבְּלֵי לֶקֶט (ס״ז ס״ק קו): (קפפ) פְּרִי מִגְדִּים (מש״ז ס״ק כח): **מ** (קפד) טַ״ז (ס״ק כז) וּמֻגָּן אַבְרָהָם (ס״ק נא) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: (קנג) גְּמָרָא (קלח:): (קפה) אַחֲרוֹנִים. וְהֵטֵ״ז תֵּרֵץ עוֹד דְּמִירֵי שְׁלָבְשׁוּ בְּעֶרֶב שַׁבָּת, דְּלֹא עָשָׂה הָאֹהֶל בְּשַׁבָּת: (קפה) מְגֻמָּן אַבְרָהָם (ס״ק נא): (קפו) מְגֻמָּן אַבְרָהָם (שם). וְכָתַבְתִּי זֶה בְּשֵׁם

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] בשו״ע הרב (סמ״ח) כתב שטוב להחמיר בעשוי כעין שיפוע שיהא נכפף ממש למטה מאיליו, ואז אף אם מגביהו ומעמידו בשוה בידו אין בכך כלום.

Mishna Brura Memukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah